

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 525/2021-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Robert Šorla (sudca spravodajca) a zo sudcov Petra Straku a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti postupu a uzneseniu Okresného súdu Prešov č. k. 1Tp/63/2020 z 11. mája 2021 a proti postupu a uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 6Tpo/17/2021 z 18. mája 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ bez zastúpenia advokátom sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 16. júna 2021 doplnenou podaním jeho advokáta doručeným ústavnému súdu 28. júla 2021 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 12 ods. 4, čl. 17 ods. 1, 2, 3 a 5, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 5 ods. 3 a 4 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a uzneseniami všeobecných súdov o predĺžení lehoty trvania väzby. Sťažovateľ žiada zrušenie namietaných uznesení, príkaz okresnému súdu na prepustenie z väzby a finančné zadosťučinenie 10 000 eur.

II.

2. Sťažovateľovi boli 18. mája 2020 a 23. júna 2020 vznesené obvinenia za obzvlášť závažný zločin sprenevery, pokračovací zločin úverového podvodu v jednočinnom súbehu s prečinom poškodzovania cudzích práv, pokračovací zločin úverového podvodu, prečin podvodu a naposledy 21. septembra 2020 za pokračovací zločin úverového podvodu. Uznesením z 25. júna 2020 bol sťažovateľ vzatý do väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Uznesením okresného súdu zo 14. januára 2021 v spojení s uznesením krajského súdu z 20. januára 2021 bola predĺžená lehota trvania väzby sťažovateľa do 24. mája 2021. Sťažovateľ

viackrát žiadal o prepustenie z väzby a pred vydaním namietaných rozhodnutí o predĺžení väzby bola jeho žiadosť o prepustenie z väzby zamietnutá uznesením okresného súdu z 31. marca 2021 v spojení s uznesením krajského súdu zo 4. mája 2021, proti ktorým sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť, ktorá bola odmietnutá uznesením ústavného súdu č. k. IV. ÚS 408/2021 zo 17. augusta 2021.

3. Namietaným uznesením okresného súdu bola lehota trvania väzby sťažovateľa predĺžená do 24. augusta 2021, čo bolo odôvodnené tým, že trestné stíhanie sa vedie dôvodne. Krajský súd poukázal na zamietnutie žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby uznesením z 31. marca 2021, ktoré vychádzalo z toho, že sťažovateľ ako patologický hráč, ktorý svoje gamblerstvo bagatelizuje, skutky páchal dlhú dobu a vo veľkom rozsahu. Náročnosť veci ako zákonný predpoklad predĺženia väzby okresný súd vyvodil z množstva a z charakteru skutkov a z toho, že znalec požiadal o predĺženie lehoty na spracovanie posudku, v ktorom reaguje aj na obhajobu sťažovateľa. Okresný súd vychádzal z toho, že predmetom znaleckého skúmania je množstvo čiastkových skutkov pokračovacích trestných činov, pri ktorých sťažovateľ nielen spreneveroval peňažné prostriedky z účtov, ale tam i peňažné prostriedky vracal, čo sťažovalo dokumentovanie jeho trestnej činnosti. V súvislosti s rozhodovaním o predĺžení väzby okresný súd nerozhodoval o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby, keďže nebola naplnená podmienka uplynutia tridsiatich dní od 4. mája 2021, dňa právoplatnosti predchádzajúceho rozhodnutia o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby.

4. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd namietaným uznesením. Krajský súd uviedol, že v súvislosti s návrhom prokurátora boli dodržané zákonné lehoty na podanie takéhoto návrhu. Stotožnil sa so záverom o dôvodnosti vznesených obvinení, pričom v súvislosti s námietkami sťažovateľa, čo sa týka právneho posúdenia skutkov, poukázal na to, že rozhodovanie o väzbe nie je rozhodovaním o vine. V súvislosti s dôvodom preventívnej väzby poukázal na to, že sťažovateľ je obvinený z 57 čiastkových konaní, ku ktorým dochádzalo od júla 2017 do augusta 2019, a to, že sťažovateľ je patologický hráč, ktorý svoju závislosť bagatelizuje a ako motív hazardu označil snahu o splatenie dlhov. K dôvodnosti predĺženia väzby krajský súd odkázal na dôvody uvedené v rozhodnutí okresného súdu. Okrem toho sa vyjadril tak, že k určitým nedostatkom v priebehu vyšetrovania došlo, no nie sú takého charakteru, že boli dôvodom na prepustenie sťažovateľa.

5. Napokon krajský súd v konaní zistil, že okresný súd nerozhodol o návrhu sťažovateľa, ktorý predniesol v rámci záverečného prednesu na výsluchu pred okresným súdom, keď väzbu žiadal nahradiť písomným sľubom, zárukou obchodnej spoločnosti a rímskokatolíckej farnosti. K sľubu sťažovateľa krajský uviedol, že tento nebol predložený písomne, preto nebol dôvod o ňom rozhodovať. Vo vzťahu k ostatným ponúkaným zárukám krajský súd uviedol, že na ich prijatie nie je dôvod, keďže ich vylučuje povaha a závažnosť trestnej činnosti sťažovateľa a jeho osoba. O rovnakých zárukách okresný súd rozhodoval už svojím uznesením z 31. marca 2021 a krajský súd na sťažnosť sťažovateľa uznesením zo 4. mája 2021, proti ktorým sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť, ktorá bola odmietnutá uznesením ústavného súdu č. k. IV. ÚS 408/2021 zo 17. augusta 2021.

III.

6. Porušenie základných práv sťažovateľ vidí v tom, že predĺženie lehoty väzby bolo účelové, keďže pôvodná vyšetrovatelka mala zámer ukončiť vyšetrovanie, avšak po tom, čo vstúpil do konania jeho obhajca, sa mu rozšírilo obvinenie, hoci o tomto skutku sa vedelo už pri prvom vznesení obvinenia. Podľa sťažovateľa išlo o akt pomsty za jeho námietky proti vyšetrovaniu.

7. Sťažovateľ namieta aj porušenie svojich práv vo vyšetrovaní, a to zbytočné prieskumy, nesprávne vyčíslenie škody, od ktorej sa odvíja nesprávne posúdenie jeho skutkov v uznesení o vznesení obvinenia, porušenie práva na obhajobu, vykonanie predchádzajúceho väzobného výsluchu v jeho neprítomnosti. K tomu sťažovateľ udáva, že prvý skutok, pre ktorý mu je vznesené obvinenie, mal byť posúdený ako neoprávnené používanie cudzej veci, keďže nemal záujem si ponechať cudzie peniaze, chcel ich len dočasne využiť na rozmnoženie tipovaním. K tomu poukazuje, že škoda je o niečo nižšia ako hranica prísnejšej kvalifikácie trestného činu, ktorá predstavuje 133 000 eur. Nesprávne vyčíslenie škody je podľa sťažovateľa svojvôľou orgánov činných v trestnom konaní a súdov. Z toho vyvodzuje, že je nutné, aby bol prepustený na slobodu. Za dostatočné považuje záruky dôveryhodných osôb, keďže obchodná spoločnosť ponúkla 20 % svojich ziskov na úhradu jeho dlhov. Podľa sťažovateľa pri programe, ktorý pripravili osoby ponúkajúce záruku, je nereálne pokračovať v páchaní trestnej činnosti, osobitne preto, že už nemôže pracovať vo finančnom sektore. Sťažovateľ nesúhlasí s tým, že bol znaleckým posudkom zaškatuľkovaný ako patologický hráč.

IV.

8. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta postup a rozhodnutie okresného súdu, ktorý rozhodoval o návrhu prokurátora na predĺženie lehoty trvania väzby. Proti tomuto rozhodnutiu mal sťažovateľ podľa ustanovení Trestného poriadku právo podať sťažnosť, v ktorej mohol namietat nielen nesprávne rozhodnutie okresného súdu, ale aj nesprávne jeho postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu. Túto možnosť aj využil. To vylučuje právomoc ústavného súdu na prieskum porušenia základných práv sťažovateľa postupom a uznesením okresného súdu. Na prerokovanie ústavnej sťažnosti v tomto rozsahu nemá ústavný súd právomoc, a preto bola ústavná sťažnosť v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietnutá.

9. Čo sa týka ústavnou sťažnosťou namietaného rozhodnutia krajského súdu, treba uviesť, že krajský súd o väzbe sťažovateľa rozhodoval v krátkom čase dvakrát. Už rozhodnutím zo 4. mája 2021 zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu z 31. marca 2021, ktorým okresný súd zamietol žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby, neprijal jeho písomný sľub, nenahradil väzbu dohľadom a neprijal ani záruku dôveryhodných osôb, a to obchodnej spoločnosti a rímskokatolíckej farnosti. Namietaným uznesením krajský súd rozhodoval na strane jednej o zamietnutí sťažnosti sťažovateľa proti rozhodnutiu okresného súdu o predĺžení lehoty trvania väzby a na strane druhej o tom, že s odstupom dvoch týždňov od právoplatnosti svojho predchádzajúceho rozhodnutia znova rozhodol, teraz už nie zamietnutím sťažnosti proti rozhodnutiu okresného súdu, ale svojím vlastným rozhodnutím o tom, že nenahradza väzbu

sťažovateľa dohľadom úradníka a neprijíma záruku tých istých dôveryhodných osôb, a to obchodnej spoločnosti a rímskokatolíckej farnosti.

10. K tomu treba uviesť, že toto zo strany sťažovateľa viedlo k tomu, že svoju ústavnú sťažnosť postavil na rovnakých námietkach ako vo svojej ústavnej sťažnosti z 12. júla 2021, ktorá bola odmietnutá uznesením ústavného súdu č. k. IV. ÚS 408/2021 zo 17. augusta 2021. Preto sa i s touto argumentáciou sťažovateľa v zásade nemožno vysporiadať inak ako v predchádzajúcom rozhodnutí ústavného súdu.

11. Vo vzťahu k sťažovateľovej argumentácii, ktorou podložil svoju námietku o nadkvalifikácii skutkov, treba zopakovať, že sťažovateľom uvádzané skutočnosti nesmerujú k účelovému právnomu posúdeniu jeho skutkov v uznesení o vznesení obvinenia. Argumentácia sťažovateľa nie je spôsobilá spochybnit' dôvodnosť vzneseného obvinenia, pričom rozsah spôsobenej škody je ďalej predmetom zložitého vyšetrovania, čo vyplýva z komplexného charakteru trestnej činnosti sťažovateľa, ktorá trvala dlhú dobu a skladala sa z množstva čiastkových konaní.

12. Sťažovateľove námietky sa opakujú a obsahujú námietku voči postupu vyšetrovateľov a nesúhlas s rozhodnutím ústavného súdu č. k. III. ÚS 365/2021 z 22. júna 2021. K tomu treba uviesť, že nesprávne postupy vyšetrovateľa nemajú žiadnu príčinnú súvislosť s napadnutými rozhodnutiami okresného a krajského súdu a prípadné pochybenie vyšetrovateľa v prípravnom konaní môže byť predmetom ústavného prieskumu až vtedy, ak sa prejaví v nesprávnom rozhodnutí, ktorým trestné konanie právoplatne skončí. Preskúmanie predchádzajúceho rozhodnutia ústavného súdu ústavnou sťažnosťou je podľa § 55 písm. c) zákona o ústavnom súde neprípustné.

13. Čo sa týka toho, že u sťažovateľa sú ďalej dané dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, treba uviesť, že okresný a aj krajský súd sa s týmito námietkami sťažovateľa rozsiahlo vysporiadali, a ich argumentácia, ktorá vychádza z charakteru trestnej činnosti sťažovateľa a jeho patologického hráčstva, stále zakladá dôvod na to, že jeho väzba je nevyhnutným prostriedkom na rozptýlenie obavy z pokračovania v trestnej činnosti. Tak, ako bol tento dôvod zlučiteľný so základnými právami sťažovateľa pri rozhodnutí krajského súdu zo 4. mája 2021, ktorý bol predmetom jeho zjavne neopodstatnenej ústavnej sťažnosti, tak tomu bolo aj pri rozhodnutí krajského súdu z 18. mája 2021, ktoré je namietané v tomto konaní.

14. Obdobne vo vzťahu k zamietnutiu návrhov sťažovateľa na nahradenie jeho väzby treba zdôrazniť, že krajský súd sa neobmedzil len na konštatovanie, že sťažovateľ nepreukázal výnimočné okolnosti odôvodňujúce jeho prepustenie z väzby, ale zdôraznil, že možnosti nahradenia väzby sú vylúčené povahou a intenzitou jeho protiprávneho konania a toho, že bolo zistené jeho patologické hráčstvo. Preto možno len zopakovať, že tak, ako bolo so základnými právami sťažovateľa zlučiteľné odmietnutie jeho návrhov na nahradenie väzby pri rozhodnutí krajského súdu zo 4. mája 2021, tak tomu bolo aj pri rozhodnutí krajského súdu z 18. mája 2021, ktoré je namietané v tomto konaní.

15. Sťažovateľ uznesenie krajského súdu v tej časti, ktorým bola zamietnutá jeho sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu o predĺžení lehoty trvania väzby, nenamieta žiadnymi osobitnými dôvodmi, ktoré by smeroval k tomu, že rozhodnutie o predĺžení väzby nie je v súlade s jeho základnými právami, keďže namieta väzobné dôvody ako také. Odhliadnuc

od toho však možno uviesť, že rozhodnutie krajského súdu, ktorým došlo k predĺženiu lehoty trvania väzby, vychádza z ústavnokonformnej úvahy o nevyhnutnosti zabezpečenia ďalších dôkazov k tomu, aby bol ustálený rozsah komplexnej trestnej činnosti sťažovateľa pomerne náročným znaleckým dokazovaním, ktoré je nevyhnutné na ustálenie sťažovateľom spôsobenej škody ako nevyhnutného predpokladu správneho právneho posúdenia jeho skutkov, ktorého sa v konečnom dôsledku dovoľáva aj sám sťažovateľ.

16. Preto napadnuté uznesenie krajského súdu nevykazuje znaky porušenia základných práv sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 1, 2, 3 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru, jeho ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnutá. K tomu treba napokon uviesť, že argumentácia sťažovateľa smerovala proti rozhodnutiam o jeho väzbe, pričom záruky základného práva na osobnú slobodu v takomto prípade väzobných rozhodnutí vyplývajú z čl. 17 ústavy a čl. 5 dohovoru a nie sú osobitne garantované v čl. 12 ods. 4, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 2 ústavy alebo čl. 6 ods. 1 dohovoru.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. septembra 2021

Robert Šorl
predseda senátu